የተማሪ መብቶች ህግ፣ 5761-2000

ዓላማ

1. የዚህ ህግ ዓላማ የተማሪዎችን፣ የአስተማሪ ሠራተኞችን እና የትምህርት ተቋማት ሠራተኞችን ክብርን በመጠበቅ፣ እንዲሁም በአስገዳጅ ትምህርት ሕግ፣ 5709-1949፣ በግዛት የትምህርት ሕግ፣ 5713-1953፣ በልዩ ትምህርት ሕግ፣ 5748-1988 እና በሌሎች ሕጎች እንደተገለጸው የትምህርት ተቋማትን ልዩነት በተለያዩ ዓይነቶቻቸው ጠብቆ በማቆየት፣ የተማሪዎችን መብቶች በሰብዓዊ ክብር መንፈስ እና የተባበሩት መንግስታት የልጆች መብቶች ኮንቬንሽን መርሆዎች ላይ የተመሰረቱ መርሆዎችን ማቋቋም እና በትምህርት ተቋሙ ማህበረሰብ ውስጥ የጋራ መከባበርን መንፈስ እንዲፈጠር ማበረታታት ነው።

ትርጓሜዎች

2. በዚህ ሕግ ውስጥ -

"ኮሚቴ" – የእስራኤል ፓርላማ (ክኔሴት) የትምህርት እና ባህል ኮሚቴ፤

"የትምህርት ተቋም፣" "ኦፊሴላዊ የትምህርት ተቋም፣" "እውቅና የተሰጠው የትምህርት ተቋም፣" "ወላጆች፣" "ወጣቶች፣" "ልጅ" – በአስገዳጅ የትምህርት ሕግ፣ 5709-1949 ላይ እንደተገለጸው፤

"ዋና ዳይሬክተር" – የትምህርት ሚኒስቴር ዋና ዳይሬክተር፤

"የወረዳ አስተዳዳሪ" – የትምህርት ሚኒስቴር ቢሮ የወረዳ አስተዳዳሪ፤

"የወረዳ ተቆጣጣሪ" እና "ዋና ተቆጣጣሪ" – በክልል ትምህርት ህግ አንቀጽ 34፣ 5713-1953፣ መሠረት የተሾሙ ተቆጣጣሪዎች፤

"የትምህርት ተቋም ማህበረሰብ" – ተማሪዎች፣ የትምህርት እና የአስተዳደር ሰራተኞች እና የተማሪዎች ወላጆች፤

"ተማሪ" – በትምህርት ተቋም ውስጥ የሚማር፤

"ሚኒስትር" – የትምህርት ሚኒስትር።

የትምህርት መብት

3. በእስራኤል ግዛት ውስጥ ያለ እያንዳንዱ ልጅ እና ወጣት በማንኛውም ህግ ድንጋጌዎች መሰረት ትምህርት የማግኘት መብት አለው።

የደንቦች ህትመት

4. (ሀ) የዚህ ሕግ ድንጋጌዎች በኮሚቴው ይሁንታ በሚኒስትሩ በሚወሰነው መሠረት በእያንዳንዱ የትምህርት ዘመን መጀመሪያ ላይ ለተማሪዎች እና ለወላጆቻቸው ግልጽ ይደረጋሉ።

(ለ) የዋና ዳይሬክተሩ መመሪያዎች ለትምህርት ተቋማት ርዕሰ መምህራን የሚሰጡት፣ እንዲሁም የተማሪዎችን መብቶችና ግዴታዎች በተመለከተ በትምህርት ተቋማት ርዕሰ መምህራን የሚሰጡት መመሪያዎች፣ በትምህርት ተቋሙ ማህበረሰብ ውስጥ የጋራ መከባበርን ስለመጠበቅ የሚደነግጉ ደንቦችን እና የዲሲፕሊን ደንቦችን፣ ጥቃትን መከላከል እና አያያዝን ጨምሮ፣ በኮሚቴው ይሁንታ በሚኒስትሩ በሚወሰነው መንገድ ታትመው ለተማሪዎችና ለወላጆቻቸው ግልጽ ይደረጋሉ።

ምንም አድልዎ የሌለው

5. (ሀ) ማንኛውም የአካባቢ የትምህርት ባለሥልጣን፣ የትምህርት ተቋም ወይም እነርሱን ወክሎ የሚሠራ ሰው፣ በተማሪው ላይ በሃይማኖታዊ ምክንያቶች ፣ በትውልድ ሀገር ምክንያቶች ፣ በማኅበራዊ-ኢኮኖሚያዊ ዳራ ምክንያቶች ፣ በጾታዊ ዝንባሌ ወይም በጾታ ማንነት ምክንያቶች ወይም በፖለቲካ አመለካከት ፣ በልጁም ሆነ በወላጆቹ፣ በሚከተሉት በማንኛቸውም ውስጥ አድልዎ ማድረግ የለበትም፡-
    (1) የተማሪ ምዝገባ፣ ተቀባይነት፣ ወይም ከትምህርት ተቋም ማባረር፤
    (2) በአንድ የትምህርት ተቋም ውስጥ የተለያዩ ሥርዓተ ትምህርቶችን እና የትምህርት እድገት መስመሮችን መመስረት፤
    (3) በአንድ የትምህርት ተቋም ውስጥ የተለያዩ ክፍሎችን ማካሄድ፤
    (4) የተማሪ መብቶች እና ግዴታዎች፣ የዲሲፕሊን ደንቦችን እና አተገባበራቸውን ጨምሮ።

(ለ) የዚህን አንቀጽ ድንጋጌዎችን የሚጥስ ሰው በአንድ ዓመት እስራት ወይም በገንዘብ መቀጮ፣ በወንጀል ሕግ አንቀጽ 61(ሀ)(3)፣ 5737-1977 እንደተገለጸው ይቀጣል።

ተማሪን ከትምህርት ተቋም በቋሚነት ማባረር

6. (ሀ) አንድን ተማሪ ከትምህርት ተቋም በቋሚነት የማባረር እና ወደ ሌላ ተቋም ስለማዛወር የሚደረግ ውሳኔ ተማሪው እና ወላጆቻቸው ክርክራቸውን ለማቅረብ እድል ከተሰጣቸው በኋላ ብቻ ነው፤ ለዚህ አንቀጽ ሲባል ተማሪውና ወላጆቻቸው ያላቸውን ማስረጃ እንዲያቀርቡ ዕድል መስጠት እንደተሟላ የሚቆጠረው ሁለት ጊዜ በአግባቡ ተጠርተው ሳይቀርቡ ሲቀሩ ነው፤ ሚኒስትሩ፣ በኮሚቴው ይሁንታ፣ ለጉዳዩ የሚመለከቱ ደንቦችን ያወጣል።

(ለ) በንዑስ ክፍል (ሀ) ስር የሚደረግ ውሳኔ በጽሁፍ እና በምክንያት የተደገፈ መሆን አለበት።

(ሐ) በንዑስ ክፍል (ሀ) ስር ወዲያውኑ ውሳኔ እንደደረሳቸው፣ የትምህርት ተቋሙ ርዕሰ መምህር የተማሪውን ወላጆች እና ተማሪውን ውሳኔውን በክፍል 7 ላይ እንደተገለጸው፣ ለተቋቋመ የሰሚ

ችሎት ኮሚቴ ማስታወቂያው ከደረሳቸው በ 14 ቀናት ውስጥ በጽሑፍ ይግባኝ ማለት እንደሚችሉ ማሳወቅ አለባቸው፣ እና ውሳኔው በንዑስ ክፍል (መ)(2) መሠረት ተማሪውን ወዲያውኑ ማባረር ከሆነ – በአስቸኳይ የማባረር ውሳኔ ማስታወቂያ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ በአስር ቀናት ውስጥ፤ ውሳኔው ከማስታወቂያው ጋር መያያዝ አለበት።

አንድ ተማሪ በንዑስ አንቀጽ (ሀ) ላይ እንደተገለጸው ይግባኝ እስኪቀርብ ድረስ ከትምህርት ቤት አይባረርም፤ ይግባኝ ከቀረበ፣ የተማሪው ይግባኝ ላይ ውሳኔ እስኪገኝ ድረስ ከትምህርት ቤት አይባረርም፤

በአንቀጽ (1) ድንጋጌዎች ቢኖሩም፣ የአንድ የትምህርት ተቋም ርዕሰ መምህር በወረዳ ተቆጣጣሪ ፈቃድ እና የወረዳ ተቆጣጣሪ ከሌለ በዋና ተቆጣጣሪ ፈቃድ ተማሪን በንዑስ አንቀጽ (ሀ) ላይ እንደተገለጸው ወዲያውኑ ሊያባርር ይችላል፤ የዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች በአስገዳጅ የትምህርት ሕግ፣ 5709-1949 ክፍል 12(ለ) ላይ እንደተገለጸው በአካዳሚክ ውጤቶች ምክንያት ለሚደረግ በቋሚነት መባረር ላይ አይተገበሩም።

በአንቀጽ (2) መሰረት ተማሪን ወዲያውኑ ያባረረ የትምህርት ተቋም ርዕሰ መምህር፣ ከተማሪው መባረር ጋር በተያያዘ ይህ ጉዳይ ለሚመለከታቸው የሚኒስቴር መስሪያ ቤት ሰራተኞች ወዲያውኑ ማሳወቅ አለበት።

(ሠ) ሚኒስትሩ ይግባኝ ለማቅረብ የሚያስፈልጉ አሰራሮችን እና ቀነ-ገደቦችን እንዲሁም ይግባኝን ለመስማት እና መፍትሄ ለመስጠት የሚያስፈልጉትን ድንጋጌዎች ያወጣል።

(ረ) ሚኒስትሩ በዓመት አንድ ጊዜ፣ ከቼሽቫን 1 ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ሪፖርት ከማቅረቢያው ቀን በፊት ባለው የትምህርት ዘመን በዚህ ክፍል መሠረት የተደረጉትን ከሥራ መባረርን በተመለከተ ሪፖርት ለኮሚቴው ያቀርባል።

የሰሚ ችሎት ኮሚቴ

7. (ሀ) በእያንዳንዱ ወረዳ የሚከተሉትን አባላት ያካተተ የሰሚ ችሎት ኮሚቴ ይመሰረታል፦

    (1) የትምህርት ተቋሙ የሚገኝበት ወረዳ ውስጥ ያለ የወረዳ አስተዳዳሪ፣ ሊቀመንበር የሚሆን፤
    (2) በድርጅቱ እንደተወሰነው፣ በአብዛኛዎቹ መምህራን የትምህርት ተቋም አባል የሆኑበት የድርጅቱ ተወካይ፤
    (3) በድርጅቱ ከተወሰነው ዝርዝር ውስጥ የአንድ ብሔራዊ የወላጆች ድርጅት ተወካይ፣ ተማሪው ወይም ወላጆቻቸው በሰሚ ችሎቱ ላይ እንዳይሳተፉ ካልጠየቁ በስተቀር፤
    (4) የተማሪ ካውንስል የወረዳ አስተዳዳሪ ወይም ምክትላቸው፣ ተማሪው ወይም ወላጆቻቸው በሰሚ ችሎቱ ላይ እንዳይሳተፉ ካልጠየቁ በስተቀር።

የይግባኝ ውሳኔው የሚሰጠው የወረዳው አስተዳዳሪ ተማሪውንና ወላጆቻቸውን ከሰማ በኋላ፣ እነርሱ ከፈለጉ፣ እንዲሁም የትምህርት ተቋሙ ኃላፊነት ያለውን የወረዳ ተቆጣጣሪ ወይም ዋና ተቆጣጣሪ፣ ወይም የትምህርት ተቋሙን ርዕሰ መምህር፣ ወይም እነርሱን የሚወክል ሰው ከሰማ በኋላ፣ እንዲሁም ለኮሚቴው ሰሚ ችሎት በአግባቡ የተጠሩ የተወካዮችን አስተያየቶች ከሰማ በኋላ ነው።

(ሐ) የይግባኝ ውሳኔው በጽሑፍ እና በምክንያት የተደገፈ መሆን አለበት።

(መ) የወረዳው አስተዳዳሪ በዚህ አንቀጽ ውስጥ የተዘረዘሩትን ኃላፊነቶች መወጣት የማይችል ከሆነ፣ ኃላፊነቶቹ በወረዳው ተቆጣጣሪ ወይም በወረዳው የሃይማኖት ትምህርት ተቆጣጣሪ ሆነው በሚገለግሉ ይከናወናሉ፣ እናም ለዚሁ ዓላማ በዚህ አንቀጽ ሥር የተሰጡትን የወረዳ አስተዳዳሪ ሥልጣኖች ተሰጥቷቸዋል።

አቤቱታ

8. የይግባኝ ውሳኔው በአስተዳደር ፍርድ ቤት ፊት አቤቱታ ሊቀርብበት ይችላል።

የማትሪክ ፈተናዎችን የመውሰድ መብት

9. እያንዳንዱ ተማሪ በሚማርበት የትምህርት ተቋም የሚሰጠውን በመንግስት የሚዘጋጀውን የማትሪክ ፈተና የመውሰድ መብት አለው፤ ተማሪው ሚኒስትሩ ከኮሚቴው ጋር በመመካከር ያስቀመጧቸውን ቅድመ ሁኔታዎች ካላሟላ በስተቀር።

የዲሲፕሊን እርምጃዎች

10. እያንዳንዱ ተማሪ በትምህርት ተቋሙ ውስጥ ሰብአዊ ክብርን በጠበቀ መልኩ የሚሰጠውን ዲሲፕሊን የመደረግ መብት አለው፤ ይህም ምንም አካላዊ ወይም አዋራጅ የሆኑ የዲሲፕሊን እርምጃዎች በእርሱ ላይ እንዳይወሰዱ መብት ማግኘትን ያካትታል።

ቅጣትን መገደብ

11. አንድ የትምህርት ተቋም በወላጆቻቸው ድርጊት ወይም ቸልተኝነት ምክንያት በተማሪ ላይ የቅጣት እርምጃዎች መውሰድ የለበትም።

የመብቶች ተፈጻሚነት

12. አንድ የትምህርት ተቋም አንድ ተማሪ በዚህ ሕግ ወይም በሌላ በማንኛውም ሕግ የተደነገጉትን መብቶቹን እንዳይጠቀም መከልከል የለበትም።

የተማሪ ካውንስል

13. (ሀ) አንድ የትምህርት ተቋም የተማሪ ካውንስል እንዲቋቋም ያበረታታል፤ እንዲሁም እንዳይቋቋም የሚከለክል ማንኛውንም እርምጃ መውሰድ የለበትም፤ የእንቅስቃሴዎቹ ማዕቀፍ ከተማሪዎች እና ወጣቶች ካውንስል ጋር በመመካከር በዋና ዳይሬክተሩ መመሪያዎች ይወሰናል።

(ለ) በዚህ አንቀጽ ውስጥ ያሉት ድንጋጌዎች በአስገዳጅ የትምህርት ሕግ፣ 5709-1949 ውስጥ እንደተገለጸው ለመዋዕለ ሕጻናት ትምህርት ቤቶች አይተገበሩም።

የምስጢር ጠባቂነት ግዴታ

14. በዚህ ሕግ ሥር በሚወጣው ኃላፊነት ምክንያት ስለተማሪ መረጃ የተቀበለ ማንኛውም ሰው፣ መረጃውን በሚስጥር የመጠበቅ ግዴታ ያለበት ሲሆን፤ ኃላፊነቱን ለመወጣት ካልሆነ በስተቀር ሊገልጸው አይችልም።

አፈጻጸም እና ደንቦች

15. ሚኒስትሩ ይህንን ሕግ የመፈጸም ኃላፊነት አለባቸው፤ እንዲሁም ለዚህ ሕግ የአፈጻጸም ደንቦችን፣ ይህ ሕግ ከታተመበት ቀን ጀምሮ በ 6 ወራት ውስጥ፣ በኮሚቴው ይሁንታ ያወጣሉ።

የተፈጻሚነት ገደብ

16. (ሀ) የዚህ ሕግ ድንጋጌዎች በእያንዳንዱ ኦፊሴላዊ የትምህርት ተቋማት ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ።

(ለ) የዚህ ሕግ ድንጋጌዎች፣ ከክፍል 6፣ 7 እና 13 በስተቀር በታወቁ፣ ኦፊሴላዊ ባልሆኑ የትምህርት ተቋማት ላይ ተፈጻሚ ይሆናሉ። ነገር ግን፣ ሚኒስትሩ፣ የኮሚቴውን ይሁንታ አግኝተው እና የተቋሙን ባህሪይ ከግምት ውስጥ በማስገባት፣ የተጠቀሱትን አንቀጾች፣ በሙሉ ወይም በከፊል በትዕዛዝ ሊተገብሩበት ይችላሉ።

ህጎችን መጠበቅ

17. የዚህ ህግ ድንጋጌዎች በማንኛውም ሌላ ህግ ላይ የሚጨምሩ እንጂ ከእነርሱ የሚቀንስ አይሆኑም።

የአስተዳደር ፍርድ ቤቶች ህግ ማሻሻያ

18. በአስተዳደር ፍርድ ቤቶች ህግ፣ 5760-2000፣ በመጀመሪያው ተጨማሪ ጽሑፍ፣ ንጥል 3 ላይ፣ "እና ዝውውር" በሚለው ምትክ "ማባረር እና ዝውውር" የሚለው ይገባል።

የአስገዳጅ ትምህርት ህግ ማሻሻያ – ቁጥር 23

19. በአስገዳጅ ትምህርት ህግ፣ 5719-1949፣ አንቀጽ 3ለ እና 3ሐ ተፈጻሚነት የላቸውም።

የትምህርት ቤቶች ቁጥጥር ሕግ ማሻሻያ - ቁጥር 6

20. በትምህርት ቤቶች ቁጥጥር ሕግ፣ 5729-1969፣ በአንቀጽ 32፣ ንዑስ አንቀጽ (ሀ1) ላይ፣ "በብሔር ምክንያቶች በአስገዳጅ ትምህርት ሕግ አንቀጽ 3ለ፣ 5719-1949 ላይ እንደተገለጸው" በሚለው ምትክ፣ "በተማሪ መብቶች ሕግ አንቀጽ 5፣ 5760-2000 ላይ እንደተገለጸው" የሚለው ይገባል።

ልዩ መመሪያ

21. የዚህ ሕግ ድንጋጌዎች በአንቀጽ 4 ላይ እንደተገለጸው ለመጀመሪያ ጊዜ ይህ ሕግ ከታተመበት ቀን ጀምሮ በ 45 ቀናት ውስጥ ለተማሪዎች እና ለወላጆቻቸው ግልጽ ይደረጋሉ፣ ሚኒስትሩ በአንቀጽ 4 መሠረት ደንቦችን ያላወጡ ቢሆንም እንኳ፤ ሚኒስትሩ ከላይ እንደተጠቀሰው ካልወሰኑ፣ የዚህ ሕግ ድንጋጌዎች በትምህርት ተቋማት ርዕሰ መምህራን ለተማሪዎች እና ለወላጆቻቸው ግልጽ ይደረጋሉ።

የተማሪ መብቶች ደንቦች (የመመሪያዎች ህትመት እና ተማሪዎችን ማባረር)፣ 5762-2002

በተማሪ መብቶች ህግ አንቀጽ 4፣ 6 እና 15፣ 5761-2000 (ከዚህ በኋላ – ህጉ) ስር በተሰጠኝ ስልጣን መሰረት እና የክኔሴት የትምህርት እና ባህል ኮሚቴ ይሁንታ በማግኘት፣ የሚከተሉትን ደንቦች አውጃለሁ፡-

ትርጓሜዎች

1. በእነዚህ ደንቦች ውስጥ -

"ተቆጣጣሪ" - በክልል ትምህርት ደንቦች (የክትትል ሂደቶች)፣ 5717-1956 እንደተገለፀው፤

"የአካባቢ የትምህርት ባለስልጣን" - በአስገዳጅ ትምህርት ህግ፣ 5719-1949 ውስጥ እንደተገለጸው የአካባቢ የትምህርት ባለስልጣን፤

"የሰሚ ችሎት ኮሚቴ" - በህጉ አንቀጽ 7 ውስጥ እንደተገለፀው፤

"የዝውውር ደንቦች" - የክልል ትምህርት ደንቦች (ዝውውር)፣ 5719-1959።

የደንቦች ህትመት

2. (ሀ) የሕጉ ድንጋጌዎች በእያንዳንዱ የአካባቢ የትምህርት ባለሥልጣን በአስገዳጅ ትምህርት እና በክልል ትምህርት ደንቦች (ምዝገባ)፣ 5719-1959 አንቀጽ 8 ላይ እንደተገለጸው በስልጣኑ ክልል ውስጥ ላሉ የትምህርት ተቋማት የምዝገባ ቀን ማስታወቂያን ተከትሎ ይታተማሉ።

(ለ) የህጉ ድንጋጌዎች፣ ዳይሬክተር ጄኔራሉ የተማሪ መብቶችን አስመልክቶ ያወጡት ሰርኩላሮች እና የትምህርት ተቋሙ የተማሪውን መብቶችና ግዴታዎች እንዲሁም ተቋሙ ውስጥ ያለውን የዲሲፕሊን ደንቦች አስመልክቶ የሰጠው መመሪያዎች በትምህርት ተቋሙ ውስጥ በተማሪዎችና በወላጆቻቸው ዘንድ ተደራሽ በሆነ ቦታ ላይ በግልጽ ይታያሉ።

(ሐ) በንዑስ ደንብ (ለ) ላይ እንደተገለጸው የመመሪያዎች ቅጂዎች በተማሪው ወይም የወላጆቹ ጥያቄ መሰረት በትምህርት ተቋሙ ጽሕፈት ቤት ይቀርባሉ።

(መ) የትምህርት ሚኒስቴሩ በንዑስ ደንብ (ለ) ላይ የተገለጹትን መመሪያዎች በሚኒስቴሩ ድረ-ገጽ ላይ ያትማል።

ሰሚ ችሎቱን ተከትሎ የሚሰጥ ውሳኔ

3. አንድን ተማሪ በቋሚነት ለማባረር ወይም እንዲህ ዓይነት የማባረር ጥያቄ ለማቅረብ ከመወሰኑ በፊት፣ የትምህርት ተቋም ርዕሰ መምህር ወይም የአካባቢ የትምህርት ባለሥልጣን፣ እንደጉዳዩ ሁኔታ በደንብ 4 መሠረት ሰሚ ችሎት መካሄዱን ማረጋገጥ አለባቸው።

ተማሪን በቋሚነት የማባረር ዉይይት

4. (ሀ) በህጉ ክፍል 6(ሀ) ላይ እንደተገለጸው የወላጆች እና የተማሪው ክርክራቸውን የመግለጽ እድል የትምህርት ተቋሙ ርዕሰ መምህር በሚያካሂዱት የሰሚ ችሎት ላይ ይሆናል (ከዚህ በኋላ - ሰሚ ችሎቱ)። በሰሚ ችሎቱ ላይ የተቋሙ የበላይ ተቆጣጣሪ፣ የትምህርት አማካሪ ወይም የተቋሙ የስነ ልቦና ባለሙያ እንደ ጉዳዩ፣ የመማሪያ ክፍል መምህር እና የክፍል ደረጃ አስተባባሪ፣ በዚያ ተቋም ውስጥ አንድ ካለ፣ እንዲሁም ሌሎች የሚመለከታቸው ባለስልጣናት በተቋሙ ርዕሰ መምህር ውሳኔ መሠረት ይገኛሉ።

   (ለ) ተማሪውና ወላጆቻቸው ክርክራቸውን ለማቅረብ ወደ ሰሚ ችሎቱ ይጋበዛሉ፤ ግብዣውም በተመዘገበ ፖስታ ይላክላቸዋል፣ እናም ክርክራቸውን በራሳቸው ወይም እነርሱን በሚወክል ሰው አማካኝነት ለመግለጽ መብት ይኖራቸዋል።

   (ሐ) ተማሪው ወይም ወላጆቻቸው በቀጠሮ ተያዘው ቀን ለሰሚ ችሎቱ ካልቀረቡ፣ ሰሚ ችሎቱ በንዑስ ደንብ (ለ) ላይ እንደተገለጸው በፅሁፍ ለሚጠሩበት ሌላ ቀን ይተላለፋል፤ በተጨማሪው በተያዘው ቀንም ካልቀረቡ፣ ሰሚ ችሎቱ በዚህ ምክንያት ከእንግዲህ አይተላለፍም።

   (መ) የትምህርት ተቋሙ ርዕሰ መምህር የሰሚ ችሎቱን ዋና ዋና ነጥቦች፣ የወላጆችና የተማሪውን ክርክሮች እና የተቋሙን ውሳኔ፣ ካለ፣ እና ምክንያቶቹን እንዲሁም የወላጆችና የተማሪው ክርክሮች በጽሁፍ ከቀረቡ፣ ደብዳቤዎቻቸውን ጨምሮ ለአካባቢ የትምህርት ባለሥልጣን እና ለወረዳው ዳይሬክተር በጽሁፍ ያስተላልፋል።

   (ሠ) የትምህርት ተቋሙ ርዕሰ መምህር አንድን ተማሪ በቋሚነት ወዲያውኑ ለማባረር ከወሰነ፣ የትምህርት ተቋሙ ርዕሰ መምህር የወረዳውን ተቆጣጣሪ ወይም የዋና ተቆጣጣሪውን የማባረር ፍቃድ ለአካባቢ የትምህርት ባለሥልጣን እና ለወረዳው ዳይሬክተር በማስተላለፍ ውሳኔውን ለትምህርት ሚኒስቴር ዋና ዳይሬክተር ያሳውቃል።

የማባረር ማስታወቂያ

5. (ሀ) የአንድ ተማሪን ከአንድ የትምህርት ተቋም በቋሚነት ለማባረር እና ወደ ያ ተማሪ ወደ ሌላ ተቋም እንዲዘዋወር ለማድረግ የአካባቢው የትምህርት ባለስልጣን የሰጠውን ውሳኔ በተመለከተ የትምህርት ተቋሙ ርዕሰ መምህር የሚሰጠው ማስታወቂያ (ከዚህ በኋላ - ማስታወቂያው) በአራት ቅጂዎች መቅረብ አለበት፤ አንድ ቅጂ ለተማሪው ይሰጣል፣ ሌላ ቅጂ

በተመዘገበ ፖስታ ለተማሪው ወላጆች ይላካል፣ ሶስተኛው ቅጂ ለትምህርት ሚኒስቴር ወረዳ ዳይሬክተር ይላካል፣ አራተኛው ቅጂ ደግሞ ለትምህርት ሚኒስቴር ዋና ዳይሬክተር ይላካል።

(ለ) ማስታወቂያው የሚከተሉትን ዝርዝሮች ማካተት አለበት፦

(1) የውሳኔው ይዘት እና ምክንያቶች፤

(2) የውሳኔው ቀን፤

(3) ተማሪን ወዲያውኑ በቋሚነት ለማባረር ውሳኔ ከተላለፈ - የወረዳው ተቆጣጣሪ ወይም የዋናው ተቆጣጣሪ የጽሑፍ ፍቃድ ያስፈልጋል፤

(4) ተማሪውና ወላጆቹ ማስታወቂያው ከደረሳቸው ቀን ጀምሮ በ 14 ቀናት ውስጥ ይግባኝ የማለት መብት አላቸው፤ ተማሪን ወዲያውኑ በቋሚነት ለማባረር ደግሞ ማስታወቂያው ከደረሰበት ቀን ጀምሮ በ 10 ቀናት ውስጥ ይግባኝ ማቅረብ ይችላሉ፤ እንዲሁም ይግባኝ ማቅረቢያ መንገዶቹ ተዘርዝረዋል።

ይግባኝ

6. (ሀ) ይግባኝ በተማሪው ወይም በወላጆቹ ለዲስትሪክቱ ዳይሬክተር በጽሑፍ መቅረብ አለበት።

(ለ) ይግባኝ ከቀረበ፣ የዲስትሪክቱ ዳይሬክተር ይግባኙ ከቀረበበት ቀን ጀምሮ በ 14 ቀናት ውስጥ ሰሚ ችሎት በሰሚ ችሎት ኮሚቴው ፊት ማካሄድ አለበት።

(ሐ) የዲስትሪክቱ ዳይሬክተር በሕጉ አንቀጽ 7(ሀ) ላይ የተዘረዘሩትን ተወካዮች ይጠራል።

(መ) የወረዳው ዳይሬክተር የተማሪውን ወላጆች እና ተማሪውን በሰሚ ችሎቱ ላይ እንዲቀርቡ እና ክርክራቸውን በግል ወይም እነሱን በሚወክል በማንኛውም ሰው በኩል እንዲያቀርቡ ይጠራል፤ ግብዣው የተማሪ ካውንስል ተወካይ እና የብሔራዊ የወላጆች ድርጅት ተወካይ በተማሪው ወይም በወላጆቻቸው ተሳትፎ እንዳይኖር ካልተጠየቀ በስተቀር በውይይቱ ላይ እንደሚሳተፉ መግለጽ አለበት፤ እንዲሁም የወረዳው ዳይሬክተር የወረዳውን ተቆጣጣሪ ወይም የትምህርት ተቋሙ ኃላፊ የሆነውን ዋና ተቆጣጣሪ ወይም የትምህርት ተቋሙን ርዕሰ መምህር ወይም እነርሱን በሚወክል በማንኛውም ሰው ክርክራቸውን እንዲያቀርቡ ይጋብዛል።

(ሠ) የዲስትሪክቱ ዳይሬክተር ሕጋዊ ማስታወቂያ ለኮሚቴው ተወካዮች፣ ለተማሪው፣ ለወላጆች፣ ለወረዳው ተቆጣጣሪ እና የትምህርት ተቋሙ ኃላፊ ለሆኑት ዋና ተቆጣጣሪ፣ እና ለትምህርት ተቋሙ ርዕሰ መምህር ከተላከ፣ በማንኛውም ስብጥር፣ ቀጠሮ በተያዘለት ቀን የችሎት ኮሚቴው ፊት ችሎቱን ያካሂዳሉ።

(ረ) የሰሚ ችሎቱ ዋና ዋና ነጥቦች በትምህርት ተቋሙ ርዕሰ መምህር በደንብ 4(መ) መሰረት ተላልፈዋል እንዲሁም ተማሪን ስለማባረር የተሰጠው ውሳኔ በህጉ አንቀጽ 6 ላይ እንደተገለፀው እና ምክንያቶቹ፣ ይግባኝ ሰሚ ችሎቱ በሚካሄድበት ጊዜ በወረዳው ዳይሬክተር እና በችሎቱ ኮሚቴ ተወካዮች ፊት መቅረብ አለባቸው።

የይግባኝ ውሳኔ ማስታወቂያ

7. የወረዳው ዳይሬክተር የሰሚ ችሎቱ ኮሚቴ ሰሚ ችሎቱ ከተጠናቀቀ በኋላ በሶስት ቀናት ውስጥ የይግባኝ ውሳኔውን ለተቋሙ ርዕሰ መምህር፣ ለአካባቢው የትምህርት ባለስልጣን፣ ለተማሪው እና ለወላጆቻቸው፣ እና ለትምህርት ሚኒስቴር ዋና ዳይሬክተር በጽሁፍ ያሳውቃሉ፣ ማሳወቂያው የውሳኔውን ይዘት እና ምክንያቶቹን ያካትታል፤ የወረዳው ዳይሬክተር ውሳኔ በተቋሙ ርዕሰ መምህር እና በአካባቢው የትምህርት ባለስልጣን ላይ አስገዳጅ ይሆናል።

ይግባኝ እና ወዲያውኑ በቋሚነት ማባረር ላይ የቀረበ የይግባኝ ውሳኔ

7U. በደንብ 6(ለ) እና 7 ላይ ድንጋጌዎች ቢኖሩም፣ አንድ ተማሪ ወዲያውኑ በቋሚነት እንዲባረር የቀረበ ይግባኝ ሲቀርብ፣ የወረዳው ዳይሬክተር የሰሚ ችሎት ኮሚቴ ፊት ሰሚ ችሎት ያካሂዳሉ እናም በደንብ 7 ላይ እንደተገለጸው ይግባኙ ከቀረበበት ቀን ጀምሮ በ 10 ቀናት ውስጥ የይግባኙን ውሳኔ በጽሑፍ ያሳውቃሉ።

የተፈጻሚነት ገደብ

8. የዝውውር ደንቦች ደንብ 11 ከአንድ የትምህርት ተቋም ተማሪን በቋሚነት ከማባረር ጋር በተያያዘ አይተገበርም፣ የዝውውር ደንቦቹ ቀሪው ክፍል እንደ ጉዳዩ ሁኔታ *አስፈላጊ ለውጦች ተደርገው* ይተገበራሉ።

የተማሪ መብቶች ደንቦች (የማትሪክ ፈተና መስፈርቶች)፣ 5762-2002

በተማሪ መብቶች ህግ አንቀጽ 9፣ 5761-2000 (ከዚህ በኋላ - ህጉ) ስር ባገኘሁት ስልጣን መሰረት እና ከክኔሴት የትምህርት እና ባህል ኮሚቴ ጋር በመመካከር፣ የሚከተሉትን ደንቦች አውጃለሁ፦

ፈተናውን የመውሰድ መብት

1. አንድ ተማሪ የመንግስት የማትሪክ ፈተናን ተማሪው በሚማርበት የትምህርት ተቋም ውስጥ በፈተናው ትምህርት ዓይነት እና ተማሪው በመረጠው የፈተናው ደረጃ የመውሰድ መብት ይኖረዋል፣ የሚከተሉት ሁኔታዎች ካልተሟሉ በስተቀር፦
   (1) የፈተናው የትምህርት ዓይነት ትምህርት ሚኒስቴር ለፈተናው የትምህርት ዓይነት እና ለፈተናው ደረጃ ባወጣው ሥርዓተ ትምህርት መሠረት ትምህርቱ የሚጠናበት የትምህርት ተቋሙ ውስጥ ይሰጣል።
   (2) ተማሪው ፈተናውን ለመውሰድ የመረጠውን የፈተናው የትምህርት ዓይነት እና የፈተናውን ደረጃ መርጦ ተምሯል፣ እንዲሁም ተማሪው ፈተናውን ለመውሰድ በመረጠው ክፍል ውስጥ ያለው የፈተና የትምህርት ዓይነት ሥርዓተ ትምህርት፣ የትምህርት ሚኒስቴር ባወጣው ሥርዓተ ትምህርት መስፈርቶች መሠረት ነው፣ ዓላማውም ተማሪው ፈተናውን ለመውሰድ በመረጠው የትምህርት ዓይነት የማትሪክ ፈተና ለመስጠት ነው።

ብቃቶች

2. (ሀ) ተማሪው በደንብ 1 ውስጥ የተዘረዘሩትን ሁለቱን ሁኔታዎች የሚያሟላ ከሆነ፣ ተማሪው ፈተናውን ለመውሰድ በመረጠው የፈተናው የትምህርት ዓይነት እና የፈተና ደረጃ የማትሪክ ፈተና የመውሰድ መብት ይኖረዋል፤ ነገር ግን በትምህርት ተቋሙ ውስጥ ያሉ ባለሙያ ሰራተኞች፣ የትምህርት ተቋሙን ርዕሰ መምህር፣ የትምህርት አማካሪ፣ የመማሪያ ክፍል መምህር፣ ተማሪውን የፈተናውን የትምህርት ዓይነት የሚያስተምረው ባለሙያ መምህር እና የክፍል ደረጃ አስተባባሪ፣ ካለ፣ (ከዚህ በኋላ – ባለሙያ ሰራተኛው)፣ በተማሪው የማትሪክ ፈተና እንዲወስድ ያልፈቀዱበት ልዩ ምክንያቶች በጽሑፍ ካልተገለጹ በስተቀር።

   (ለ) ተማሪው የመረጠውን የፈተና የትምህርት ዓይነት እንዳይወስድ የባለሙያ ሰራተኛው የወሰኑትን ውሳኔ ላይ ተቃውሞ በማቅረብ ለትምህርት ሚኒስቴር ዋና ተቆጣጣሪ ይግባኝ የማለት መብት ይኖረዋል፤ የዋና ተቆጣጣሪው ውሳኔ የመጨረሻ ነው፤ በዚህ ደንብ ውስጥ፣ "ዋና ተቆጣጣሪ" በግዛት ትምህርት ደንቦች (የቁጥጥር ሂደቶች)፣ 5717-1956 ውስጥ እንደተገለጸው ነው።

የተቋሙ ርዕሰ መምህር በልዩ ጉዳዮች ላይ ያላቸው ሥልጣን

3. በደንብ ቁጥር 1 እና 2(ሀ) ድንጋጌዎች ቢኖሩም፣ የአንድ የትምህርት ተቋም ርዕሰ መምህር፣ በልዩ ጉዳዮች ላይ እና በአብዛኛዎቹ የሙያ ሰራተኞች አባላት ፈቃድ መሰረት፣ ተማሪው

የማትሪክ ፈተናዎችን ለመፈተን የሚያስፈልጉት ሁኔታዎች ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ባይሟሉም እንኳ እንዲሳተፍ መፍቀድ ይችላሉ።